

**Federacja Organizacji Socjalnych
Województwa Warmińsko – Mazurskiego
FOSa**

fosa
10 lat Federacji Organizacji Socjalnych
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

**RAPORT
2013**

OLSZTYN 2014

Wstęp

I. O Federacji

II. Osoby starsze

- 1. Konferencja wojewódzka - Międzynarodowy Dzień Osób Starszych**
- 2. Generacja**
- 3. Rzecznicy Praw Osób Starszych**
- 4. Akademia III Wieku Warmii i Mazur**
- 5. Silver Sharing**
- 6. Usługi opiekuńcze**
- 7. Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego**

III. Wolontariat i młodzież

- 1. Program Rozwoju Wolontariatu w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2013-2015**
- 2. Wolontariat osób 50+**
- 3. Wojewódzki Zlot Wolontariuszy we Fromborku**
- 4. Akademia Kompetencji w Lipwinie**
- 5. Sondaż diagnostyczny nt. sytuacji społecznej młodzieży woj. warmińsko-mazurskiego (Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze)**
- 6. Centra Wolontariatu**

IV. Osoby Niepełnosprawne

- 1. Doradztwo i Kariera**
- 2. Szkoła Animatorów Społecznych**

V. Organizacje socjalne

- 1. Sieci**
- 2. Współpraca z innymi grupami**
- 3. Ekonomia społeczna**
- 4. Zaangażowanie w prace Rad, Komisji i innych ciał**

VI. Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko – Mazurskiego FOSa

- 1. Biuro**
- 2. Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych**
- 3. Nagrody**
- 4. Partnerzy, w tym zagraniczni**

VII. Projekty

VIII. Sprawozdanie finansowe

Wstęp

W 2014 r. obchodzimy 10-lecie Federacji FOSa. 10 lat – to z jednej strony mało, z drugiej strony – bardzo dużo. Z perspektywy tego czasu należy stwierdzić, iż udało się wiele zdziałać. Zaczynaliśmy od kilku organizacji, obecnie FOSa to rodzina prawie 100 organizacji, z czego około połowa to organizacje członkowskie, pozostałe to organizacje partnerskie i instytucje współpracujące. To nasza siła i nasz potencjał. Za jeden z sukcesów uznać należy fakt, że znaleźliśmy własną drogę i wypracowaliśmy sobie markę. Pracujemy systemowo, zaczynając od diagnozy i planowania, a następnie przechodzimy do działania. Przykładem są wojewódzkie programy, jakie zainicjowaliśmy i w jakich realizacji uczestniczymy – Wojewódzki Program na rzecz Osób Starszych, Polityka Senioralna Województwa, Wojewódzki Program Rozwoju Wolontariatu. Przy okazji tych działań zbudowaliśmy trwałą współpracę z partnerami – jak samorząd województwa warmińsko-mazurskiego, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych i wielu innych. Kluczowe stale są dla nas organizacje członkowskie, w tym zwłaszcza nasze grupy branżowe, czyli niezależne Sieci. Obecnie jest ich siedem, część jeszcze w budowie. Pochwalić się też możemy szeregiem partnerów zagranicznych, zaczynając od najdłuższego stażem – Towarzystwa Parytetowej Pracy Socjalnej z Wilhelmshaven, po partnerów z Hiszpanii, Czech.

Niewątpliwie naszym zasobem są ludzie – zarówno zespół biura, jak i członkowie, przedstawiciele organizacji członkowskich, nasi współpracownicy. To duża grupa osób kreatywnych, misyjnych, których łączy wspólne podejście do kwestii pomagania potrzebującym wsparcia. Warto też pochwalić się sukcesami materialnymi – mamy wreszcie biuro pozwalające na stabilną pracę, budżet na poziomie 1200 000 zł itd.

Inicjujemy coraz to nowe rozwiązania – jak spółdzielnia socjalna, Inicjatywa Silver Sharing i wiele innych. Wierzymy, że coraz silniejsze organizacje socjalne w naszym województwie to wynik między innymi naszej pracy. Mamy też świadomość, jak wiele jeszcze przed nami.

Życzymy wszystkim – partnerom, współpracownikom, w szczególności naszym organizacjom członkowskim – stałego rozwoju, wielu ciekawych i kreatywnych pomysłów, siły i zaangażowania w realizowane działania oraz wielu sukcesów w obszarach Waszej pracy.

Raport roczny, który przedstawiamy stanowi podsumowanie naszej pracy w 2013 roku. Został on podzielony na osiem części. Rozdziały I zawiera informacje dot. struktury Federacji FOSa, rozdziały od I do V dotyczą głównych obszarów naszych działań – działalności na rzecz seniorów, działalności wolontarystycznej i na rzecz młodzieży, działań skierowanych do osób niepełnosprawnych oraz współpracy z innymi pozarządowymi organizacjami socjalnymi, a także naszego zaangażowania w działania komisji, rad oraz innych ciał, tworzących przestrzeń dla funkcjonowania NGO'sów.

Rozdział VI stanowi źródło informacji na temat funkcjonowania biura Federacji FOSa, naszego współdziałania ze Wspólnotą Roboczą Związków Organizacji Socjalnych. W rozdziale tym przedstawiamy także zestawienie nagród, które w ubiegłym roku otrzymali nasi przedstawiciele. W tym miejscu opisujemy też krótko współpracę z partnerami zagranicznymi oraz wykaz szkoleń i konferencji, w których udział brali pracownicy naszego biura.

Część VII raportu w całości poświęcona jest krótkiej charakterystyce projektów, które

realizowaliśmy bądź których realizację rozpoczęliśmy w 2013 roku.

Część VIII natomiast dotyczy podsumowania finansowego i prezentuje źródła finansowania oraz poniesione wydatki w ramach prowadzonej przez Federację FOSa działalności.

I. O Federacji

HISTORIA POWSTANIA

Idea stworzenia Federacji organizacji działających na polu pomocy społecznej zrodziła się w 2004 roku. Było to wynikiem analizy III sektora województwa warmińsko – mazurskiego i wyciągnięcia wniosków dot. konieczności stworzenia struktury, która skupiałaby w swoim kręgu organizacje socjalne i stała się forum współpracy między nimi. Pomysł ten został wcielony w życie w tym samym roku. 28 lutego 2004 r. w Olsztynie odbyło się spotkanie założycielskie Federacji, w którym uczestniczyli m.in. przedstawiciele: Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Związku Stowarzyszeń „Warmińsko-Mazurski Bank Żywności”, Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu w Elblągu, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – Działdowo, Fundacji "Zdrowe dziecko" z Olsztyna, Centrum Pomocy Rodzinie, Polskiego Związku Bezrobotnych z/s w Elku oraz przedstawiciel Wspólnoty Roboczej Związków Organizacji Socjalnych WRZOS z Warszawy. Podjęto wówczas jednogłośnie uchwałę o powołaniu Federacji Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko – Mazurskiego FOSa. W sumie w tworzeniu Federacji FOSa wzięło udział ok. piętnastu organizacji.

MISJA

Naszą misją jest efektywne rozwiązywanie problemów społecznych poprzez wzajemne wspieranie i reprezentowanie organizacji socjalnych województwa warmińsko – mazurskiego

CELE STATUTOWE

Nasze cele statutowe to:

1. rozwój pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
2. promocja działalności charytatywnej;
3. rozwój ochrony i promocji zdrowia;
4. promocja działań na rzecz osób niepełnosprawnych i osieroconych;
5. promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
6. rozwój działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
7. rozwój edukacji, oświaty i wychowania;
8. przeciwdziałanie patologiom społecznym;
9. rozwój pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;

10. rozwój i promocja wolontariatu;
11. rozwój organizacji socjalnych
12. wspieranie członków federacji
13. reprezentowanie członków federacji
14. rozwój i promocja działań w obszarze ekonomii społecznej

PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

1. badanie potrzeb środowisk lokalnych;
2. organizację szkoleń, poradnictwo w zakresie prowadzonych działań, dystrybucja informacji;
3. profilaktykę i działania na rzecz poprawy warunków życia;
4. aktywne uczestnictwo w kształtowaniu polityki społeczno-gospodarczej regionu i kraju;
5. wspieranie i inicjowanie różnorodnych form pomocy (grup samopomocowych, grup wsparcia i in.);
6. wspomaganie techniczne, szkoleniowe, informacyjne lub finansowe organizacji socjalnych;
7. współpracę z administracją publiczną w sferze socjalnej;
8. wspieranie mechanizmów adaptacji i readaptacji społecznej osób zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym osób uzależnionych, niepełnosprawnych, osób starszych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego;
9. koordynowanie działań mających na celu realizację postulatów członków Federacji oraz grup społecznych nie będących członkami Federacji i reprezentowanie ich interesów;
10. prowadzenie działalności wydawniczej;
11. inicjowanie współpracy zagranicznej członków Federacji.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

W 2010 r. uruchomiliśmy działalność gospodarczą w zakresie:

1. Drukowanie gazet 18.11. Z, Pozostałe drukowanie 18.12.Z, Działalność usługowa związana z przygotowaniem do druku 18.13.Z, Reprodukacja zapisanych nośników informacji 18.20. Z
2. Sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek 45.11.Z , Sprzedaż detaliczna wyrobów medycznych, włączając ortopedyczne prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach 47.73.Z, Sprzedaż detaliczna prowadzona poprzez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet 47.91.Z, Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami 47.99.Z
3. Hotele i podobne obiekty zakwaterowania 55.10.Z, Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania 55.20.Z, Pozostałe zakwaterowanie 55.90.Z
4. Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne 56.10.A, Przygotowanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering) 56.21.Z, Pozostała usługowa działalność

- gastronomiczna 56.29.Z, Przygotowanie i podawanie napojów 56.30.Z
5. Wydawanie książek 58.13.Z, Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków 58.14.Z, Pozostała działalność wydawnicza 58.19.Z, Działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania 58.29.Z
 6. Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych 59.11.Z, Działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi 59.12.Z, Działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych 59.13.Z, Działalność związana z projekcją filmów 59.14.Z, Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych 59.12.Z
 7. Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki 62.02.Z
 8. Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność 63.11.Z, Działalność portali internetowych 63.12.Z, Działalność agencji informacyjnych 63.91.Z, Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana 63.99.Z
 9. Działalność prawnicza 69.10.Z, Działalność rachunkowo-księgową; doradztwo podatkowe 69.20.Z
 10. Stosunki między ludzkie (public relations) i komunikacja 70.21.Z, Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania 70.22.Z
 11. Badania i analizy związane z jakością żywności 71.20.A, Pozostałe badania i analizy techniczne 71.20.B
 12. Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych 72.20.Z
 13. Działalność agencji reklamowych 73.11.Z, Pośrednictwo w sprzedaży czasu i miejsca na cele reklamowe w radio i telewizji 73.12.Z, Pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w mediach drukowanych 73.12.B, Pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w mediach elektronicznych (Internet) 73.12.C, Pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w pozostałych mediach 73.12.D, Badanie rynku i opinii publicznej 73.20.Z

SKŁAD ZARZĄDU

Prezes Bartłomiej Głuszak (Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych)

Wiceprezes Marek Borowski (Bank Żywności w Olsztynie)

Wiceprezes Joanna Tomaszczyk (Olsztyńskie Stowarzyszenie Wsparcia Społecznego)

Skarbnik Krystyna Sałak (Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Morażu)

Sekretarz Marta Stanisława Kosmala – (Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Przyjaciół Opieki Paliatywnej w Bartoszycach)

KOMISJA REWIZYJNA

Jan Zając (Stowarzyszenie Propagowania Trzeźwości „KROKUS” – Korsze)

Teresa Bocheńska (Elbląski Bank Żywności - Elbląg)

Edyta Karpińska – Stowarzyszenie PASARGA w Wilczętach

PRACOWNICY i WSPÓŁPRACOWNICY

Pracownicy i współpracownicy (m.in. wolontariusze, stażyści) Federacji FOSa w 2013 roku, to:

Agnieszka Nowicka – koordynator projektu, kierownik biura

Maciej Soroka – koordynator projektu

Anna Książak Gregorczyk – doradca zawodowy

Ewelina Warnel – webmaster

Weronika Kułagin – doradca zawodowy w biurze DiK (od sierpnia 2013 r.)

Jowita Hryniewicka – wolontariuszka biura DiK (od października 2013 r.)

Adriana Sałak – koordynator projektu (od grudnia 2013 r.)

Joanna Szymańska – wolontariuszka (od grudnia 2013 r.)

Stanisław Brzozowski – Rzecznik praw osób starszych województwa warmińsko-mazurskiego

Stanisław Puchalski – Zastępca Rzecznika praw osób starszych województwa warmińsko-mazurskiego

Małgorzata Majewska – księgowa

Marita Szelejewska – księgowa (od marca 2013)

Iwona Podkalicka – księgowa (od listopada 2013)

Aneta Janikowska – koordynatorka projektu (od września 2013)

SIEDZIBA BIURA

Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko – Mazurskiego FOSa

ul. Marka Kotańskiego 1

10 – 167 Olsztyn

NIP: 7393452954, REGON 519643124

T/F: /89/ 523 -60-92

www.federacjafosa.pl , e-mail: biuro@federacjafosa.pl

DATA WPISU / NUMER REJESTRU KRS

data wpisu: 27.07.2004 r. KRS: 0000213652,

ORGANIZACJE CZŁONKOWSKIE

1. Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w Elblągu,
2. Bank Żywności w Olsztynie,
3. Olsztyńskie Stowarzyszenie Wsparcia Społecznego w Olsztynie,
4. Elbląski Bank Żywności w Elblągu,
5. Stowarzyszenie Humanitarne Dar Serca w Szczytnie,
6. Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Elblągu,
7. Stowarzyszenie Propagowania Trzeźwości KROKUS w Korszach,
8. Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych w Elblągu,
9. Stowarzyszenie „Dzieciom Wiejskim” w Nowym Kawkowie,
10. Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu,
11. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Morażu,
12. Integracyjny Klub Sportowy ATAK w Elblągu,
13. Stowarzyszenie Pomocy Bezrobotnym i Ich Rodzinom „Samarytanie” w Orniecie
14. Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi” w Olecku
15. Stowarzyszenie na Rzecz Hospicjum Elbląskiego w Elblągu,
16. Stowarzyszenie Opieki Paliatywnej „Palium” w Piszcu,
17. Stowarzyszenie Na Rzecz Chorych Długotrwale Unieruchomionych „Niebieski Parasol” w Elku,
18. Warmińsko – Mazurskie Stowarzyszenie Przyjaciół Opieki Paliatywnej w Bartoszczach,
19. Fundacja Na Rzecz Osób Z Chorobami Nowotworowymi i Przewlekłymi „Jesteśmy Razem”
w Lidzbarku Warmińskim,
20. Stowarzyszenie Opieki Paliatywnej i Długotrwale Unieruchomionych „Pomocna Dłoń”
w Braniewie,
21. Stowarzyszenie Na Rzecz Chorych na Chorobę Nowotworową „Promyk” w Giżycku,
22. Elbląskie Stowarzyszenie Humanitarne im. Św. Łazarza „LAZARUS” w Elblągu,
23. Olsztyńskie Stowarzyszenie Hospicyjne PALIUM,
24. Stowarzyszenie Integracyjne RAZEM w Elblągu,
25. Stowarzyszenie „PASARGA”,
26. Fundacja LAURENTIUS w Olsztynie,
27. Stowarzyszenie Wspomagania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Dębowe
Wzgórze,
28. Mazurskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej w Orzyszu,
29. Stowarzyszenie Trzy Pokolenia w Szczytnie,
30. Uniwersytet Trzeciego Wieku i Osób Niepełnosprawnych w Elblągu.

31. Caritas Diecezji Ełckiej
- 32. Stowarzyszenie „Łańcuch Wzajemności”**
33. Orneckie Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych
34. Elbląskie Stowarzyszenie Organizatorów Pomocy Społecznej w Elblągu
35. Stowarzyszenie „Dialog Pokoleń”
36. Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej i Osób pokrzywdzonych w wyniku Wypadków Komunikacyjnych „Promyk” ze Szczytna
37. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Morągu
38. Warmińsko-Mazurski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Olsztynie
39. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży z Ruciane-Nida
40. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Iławie
41. Stowarzyszenie na Rzecz Społeczności Lokalnej Miasta i Gminy Susz "ARKA"
42. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym KOŁO w Iławie

ORGANIZACJE I INSTYTUCJE WSPÓŁPRACUJĄCE

Federacja FOSa współpracuje z szeregiem partnerów:

- Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Warmińsko – Mazurski Urząd Marszałkowski w Olsztynie
- Związek Parytetowy Dolnej Saksonii
- Towarzystwo Parytetowej Pracy Socjalnej GPS z Wilhelmshaven
- Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko – Mazurskiego
- Sieć Rozwoju Lokalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego HEROLD

JESTEŚMY CZŁONKIEM

- Wspólnoty Roboczej Związków Organizacji Socjalnych WRZOS
- Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- Sieci Wspierania Rozwoju Lokalnego HEROLD

II. OSOBY STARSZE

II.1. Konferencja Wojewódzka – Międzynarodowy Dzień Osób Starszych

Federacja FOSa już po raz kolejny wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej zorganizowała Wojewódzką Konferencję z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych. Były to już VI obchody, które miały miejsce 9 października 2013 roku w Olsztynie. Hasłem przewodnim spotkania była „Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020”. Uczestnicy konferencji mieli okazję zapoznać się z założeniami najnowszej polityki senioralnej opracowanej na szczeblu ministerialnym (przedstawiła je Marzena Breza, dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) oraz wojewódzkim (efekty zaprezentowali współtwórcy, Wiesława Przybysz, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Bartłomiej Głuszak, prezes Federacji Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa. Ozdobą spotkania był występ artystyczny Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego „Mozaika” z Miłomłyna. Wśród gości byli m.in. przedstawiciele lokalnych samorządów, przedstawiciele uniwersytetów trzeciego wieku, przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej, reprezentanci instytucji rynku pracy, kultury, oświaty i edukacji oraz organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego.

II. 2. Generacja

W 2013 roku ukazały się cztery numery czasopisma „Generacja”, w tym jedno wydanie specjalne poświęcone osobom niepełnosprawnym.

Artykuły zawarte w czasopiśmie opisywały ciekawe działania z różnych dziedzin życia seniorów, a także porady jak żyć, by utrzymać pogodę ducha, zdrowie i aktywność, sposoby na wypełnienie wolnego czasu na emeryturze, opisy działań podejmowanych przez organizacje seniorskie, porady i interwencje rzecznika praw osób starszych. Autorami tekstów do Generacji byli seniorzy, ale też młodzież, którzy pisali w ramach wolontariatu lub niewysokiej wierszówki w zależności od pozyskanych środków.

Do stałych tematów - rubryk należą m.in.: aktywność społeczna, wolontariat, praca, sport, kultura, zdrowie, twórczość, turystyka, prawo, w tym interwencje podejmowane przez Rzecznika Praw Osób Starszych, sylwetki ciekawych osób - seniorów oraz opisy organizacji i inicjatyw, aktywności seniorskich. W 2013 r. wydaliśmy łącznie dwa tysiące egzemplarzy, były one dystrybuowane przede wszystkim do instytucji pomocowych, organizacji seniorskich, Uniwersytetów Trzeciego Wieku, domów pomocy społecznej itd. Rozdawane były również na wielu spotkaniach, konferencjach, seminariach, m.in. na wojewódzkiej Konferencji Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora. *Generacja* przekazywana była również na wykładach zorganizowanych dla seniorów. Łącznie *Generacja* dotarła wg naszych informacji do co najmniej trzech tysięcy osób.

Generacja prowadzona była przy współpracy z Mazurskim Stowarzyszeniem Aktywności Lokalnej MSAL w Orzyszu; prezes MSAL Krzysztof Marusiński jest redaktorem prowadzącym *Generacji*.

Można śmiało stwierdzić, że magazyn cieszy się dużą popularnością w środowisku seniorskim, motywuje do działania jego adresatów. Osoby starsze chętnie sięgają po *Generację*. Warto dodać, że jest jedynym tego rodzaju czasopismem w regionie.

II.3 Rzecznicy Praw Osób Starszych

Funkcję Rzecznika Praw Osób Starszych od 2010 roku pełni Stanisław Brzozowski z Olsztyna, jego Zastępcą jest Stanisław Puchalski z Elbląga.

Do zadań Rzecznika Praw Osób Starszych oraz jego Zastępcy należy wspieranie środowisk seniorskich poprzez: podkreślanie wagi problematyki starzenia się i starości, współpraca z administracją, samorządem oraz instytucjami socjalnymi, aktywizacja osób starszych, propagowanie pozytywnego wizerunku seniorów oraz podejmowanie interwencji w przypadku naruszania ich praw.

Rzecznicy w 2013 roku przeprowadzili około 76 spotkań w formie interwencji, dyżurów poradniczych, konsultacji telefonicznych. Wzięli udział w licznych konferencjach jak np. Wojewódzkiej Konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, Wojewódzkiej Konferencji Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Uczestniczyli w pracach grupy roboczej opracowującej wojewódzki program na rzecz osób starszych na kolejne lata pt. Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020. Pan Stanisław Puchalski uczestniczył w pracach Rady Seniorów działającej przy Prezydencie Elbląga oraz wziął udział w opracowaniu Elbląskiego Programu Na Rzecz Osób Starszych na lata 2014-2020. Pan Stanisław Brzozowski napisał artykuł do czasopisma „Generacja”. Rzecznicy w 2013 roku również podjęli kilkadziesiąt interwencji, które dotyczyły: problemów mieszkaniowych, rodzinnych, oszustw różne firmy, problemów lokalowych siedzib organizacji seniorskich.

Działalność Rzeczników Praw Osób Starszych realizowana była przy wsparciu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

II.4 Akademia III Wieku Warmii i Mazur

Akademia to program prowadzony od lat przez Federację. To platforma edukacji osób starszych, liderów środowisk seniorskich, osób i instytucji z nimi współpracujących, która wpisuje się w założenia Wojewódzkiego programu na rzecz osób starszych na lata 2009-2013 oraz Politykę Senioralną Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Akademia wychodzi naprzeciw potrzebom osób starszych, organizacji seniorskich zwłaszcza z małych miejscowości, które ze względu na odległość mają problem z dostępem do oferty głównych ośrodków edukacyjnych w województwie. W ramach Akademii III Wieku Warmii i Mazur współpracujemy ze specjalistami z różnych dziedzin, pracownikami naukowymi, pasjonatami i innymi, którzy najczęściej wolontarystycznie prowadzą wykłady, warsztaty i inne spotkania dla seniorów.

Akademia ma na celu rozwijanie sprawności intelektualnej, aktywizację i włączanie osób starszych w działania na rzecz społeczności lokalnej. Odpowiadając na potrzeby osób starszych w ramach Akademii w 2013 roku zostały zorganizowane wykłady z dziedziny prawa, pedagogiki, komunikacji interpersonalnej, turystyki, mediacji, psychologii. Ponadto przeprowadziliśmy warsztaty z zakresu sztuki dziennikarskiej, rękodzieła artystycznego, zdrowego odżywiania, kulinarne, pieczenia chleba.

W ramach Akademii odbyło się także 16 wykładów oraz 5 warsztatów tematycznych łącznie dla ponad 1100 osób starszych z Uniwersytetów III Wieku i organizacji seniorskich. Dodatkowo organizacje te, korzystając ze wsparcia w ramach Akademii wzbogaciły swoją ofertę edukacyjną dla osób starszych.

Akademia III Wieku Warmii i Mazur w 2013 roku była zrealizowana przy wsparciu środków Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

II.5. Silver Sharing

W 2013 roku Federacja FOSa wzbogaciła swoją działalność w obszarze osób starszych o nową inicjatywę, którą jest aktywność turystyczna seniorów. Nawiązaliśmy m.in. współpracę ze Stowarzyszeniem Gmin RP EUROREGION BAŁTYK w ramach realizowanego przez Euroregion projektu TOURAGE - Rozwój turystyki osób starszych w regionach peryferyjnych. Doświadczenia oraz obserwacje zebrane podczas tej współpracy, a także od dawna funkcjonująca wymiana młodzieży szkolnej czy coraz popularniejsze innowacyjne formy turystyki, jak home exchange czy couchsurfing, wymiany wolontariuszy były między innymi inspiracją do opracowania metody o nazwie „Silver Sharing”. Jest to pomysł na umożliwienie aktywności turystycznej osobom starszym. Polega na tym, że dwie (lub więcej) organizacje seniorskie z różnych regionów/krajów nawiązują współpracę. Każda z nich deleguje określoną grupę osób (np. po 10), które wyjeżdżają do organizacji partnerskiej. Korzystają z gościny członków tej organizacji, mieszkając w ich domach lub w hotelach (w zależności od zasobów finansowych, preferencji) wspólnie zwiedzając okolice, uczestnicząc w zaproponowanym programie kulturalnym, turystycznym. Następnie odbywa się rewizyta.

Metoda opiera się na trzech filarach:

Kapitał społeczny

Punktem wyjścia jest współpraca organizacji społecznych, czyli klubów seniora, Uniwersytetów III Wieku etc. To one podejmują decyzję o współpracy i pośrednio biorą odpowiedzialność, tudzież wskazują lub delegują osoby goszczące i wyjeżdżające, tym samym współtworzą program pobytu. Te same organizacje są jednocześnie gwarantem trwałości i współpracy na lata, polegającej nie tylko na dalszych wymianach, ale przede wszystkim na kolejnych wspólnych inicjatywach, np. projektach, spotkaniach artystycznych itd. Dzięki ich zaangażowaniu wzajemne kontakty mogą trwać i stale się rozwijać.

Organizacje te są również gwarantem aktywności społecznej osób starszych.

Edukacja

Inicjatywa Silver Sharing stanowić ma podstawę do zdobywania wiedzy, wiedzy z zakresu podstaw antropologii kulturowej, poprzez bezpośrednią korelację z na pozór odmienną kulturą jej językiem, historią etc. W konsekwencji jednak Silver Sharing sprowadza się do otwartości na drugiego człowieka poprzez poznanie jego najbliższego otoczenia i uchylenie drzwi do własnego środowiska. Edukacja ma tu więc wymiar wielopoziomowy, obejmujący zagadnienia kulturowe, języki obce i inne.

Bardzo ważny jest też wymiar indywidualny. To obszar motywacji do zmiany. Wyjazd do innego regionu, kraju, poznanie nowych osób i ich kręgu kulturowego, to często duża zmiana w życiu. Zmiana, która może motywować do dalszych podróży, do nauki, a w konsekwencji do aktywności. To także przestrzeń bardzo ważna dla człowieka w kontekście budowania jego więzi społecznych, przede wszystkim element ofiarowania osobie potencjalnie „obcej” zaufania. Budowanie więzi pomiędzy osobami, które wzajemnie się odwiedzają, nawiązują trwałe relacje.

Aktywność turystyczna

By umożliwić aktywność turystyczną osobom starszym, zwłaszcza tym, które dotąd rzadko z niej korzystały, należy pokonać wiele barier. Inicjatywa Silver Sharing stawa możliwości aktywnej turystyki zarówno osobom dotąd mało aktywnym, jak i już doświadczonym turystom. Pokazuje jednocześnie, że

turystyka może dać coś więcej niż tylko zwiedzanie czy odpoczynek. Może dać nowe spojrzenie, nowe znajomości – a kontakt z inną osobą jest jedną z największych wartości wśród aktywnych seniorów.

19 września 2013 w Kadynach odbyło się międzynarodowe spotkanie, na którym została zaprezentowana Inicjatywa. Po spotkaniu udział w Silver Sharing zadeklarowali przedstawiciele 5 państw – Litwa, Irlandia, Bułgaria, Grecja, Finlandia.

2013 rok był etapem popularyzacji inicjatywy, pozyskiwania nowych partnerów oraz przygotowywania dokumentów. Uczestnictwo w inicjatywie Silver Sharing wyrazili przedstawiciele z Litwy, Irlandii, Bułgarii, Grecji, Finlandii, Czech oraz Hiszpanii. W Polsce idea cieszy się dużym zainteresowaniem wśród słuchaczy Uniwersytetów III Wieku czy organizacji seniorskich w województwie.

II.6. Usługi opiekuńcze

Od stycznia 2012 roku do grudnia 2013 roku realizowaliśmy projekt pn. „Inwestuj w siebie – reintegracja zawodowa i społeczna”. Jego realizacja dotyczyła kształcenia kadry opiekunów medycznych i wpisła się w misję działalności Federacji FOSA, którą jest efektywne rozwiązywanie problemów społecznych poprzez wzajemne wspieranie i reprezentowanie organizacji socjalnych województwa warmińsko-mazurskiego. Idea projektu na wprost wpisła się w działalność Federacji FOSA, związaną z prowadzonym przez naszą organizację rzecznictwem interesów. Pozwoliło to, bowiem na wdrożenie części założeń *Wojewódzkiego Programu na rzecz osób starszych na lata 2009-2013 pogodna i bezpieczna jesień życia na Warmii i Mazurach. W zapisach Programu...*, w Rozdziale 5. Obszar II System wsparcia – infrastruktura i usługi socjalne, w Działaniu 1.1. Podnoszenie jakości usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, zawarte są zapisy o kształceniu kadry medycznej. Ponadto założenia projektowe wpisują się w założenia *Strategii Gospodarczej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2013-2020 – wsparcie systemu usług dla osób starszych*.

W ramach projektu w 2013 roku realizowano następujące działania: doradztwo zawodowe i psychologiczne, cykl edukacyjny – kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu opiekuna medycznego, zajęcia reintegracji zawodowej, kurs prawa jazdy, cykl szkoleniowy z zakresu opieki środowiskowej.

Głównym rezultatem działań jest uzyskanie przez jego Beneficjentów, kwalifikacji zawodowych oraz prawa do wykonywania zawodu opiekuna medycznego. Następstwem tego jest zdobycie kwalifikacji do wykonywania zawodu *opiekuna medycznego* przez 41 osób oraz podjęcie pracy w zawodzie i zawodach pokrewnych przez 11 osób. Kolejne 11 osób podjęło pracę w innych zawodach. Jednym z efektów projektu jest raport ewaluacyjny, który zawiera kilkanaście rekomendacji stanowiących podpowiedzi dla realizatorów podobnych działań. Dotyczą one kwestii związanych z pracą z osobami bezrobotnymi oraz sposobów na powodzenie ich rozwiązywania. Ważniejsze z nich to: 1) realizowane działania edukacyjne powinny dawać konkretne kwalifikacje do wykonywania zawodów znajdujących się na liście tzw. zawodów deficytowych¹, zarówno w odniesieniu do województwa, jak i całego kraju. Pozwoli to na kształcenie profesjonalnej kadry, której łatwiej i szybciej będzie znaleźć

pracę, 2) zwrócenie uwagi na ujednoczenie procesu kształcenia, a w tym także nazewnictwa kierunków i specjalności we wszystkich podmiotach prowadzących nauczanie i przygotowanie zawodowe, 3) sprawdzanie i utrwalanie uzyskanej wiedzy teoretycznej poprzez działanie w praktyce – należy zapewnić beneficjentom możliwość odbycia dodatkowej (poza obowiązującą w programach nauczania) praktyki zawodowej, dzięki której w pełniejszy sposób przygotowują się do wykonywania wybranego zawodu, 4) zapewnienie dostępu do szkół, dających formalne kwalifikacje w zakresie opiekuńczym, mieszkańcom obszarów wiejskich i małych miast, szczególnie tych, które znacznie oddalone są od dużych ośrodków edukacyjnych, 5) realizacja cyklu kształcenia realizowana powinna być choć w części poza miejscem zamieszkania beneficjentów – wpływa to pozytywnie na integrację uczestników, rozbudzenie umiejętności organizacyjnych i planowania, stają się bardziej operatywni, pełni zapału i nie boją się nowych wyzwań.

II. 7. Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego

6 stycznia 2009 roku został przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Wojewódzki program na rzecz osób starszych na lata 2009-2013 „*Pogodna i bezpieczna jesień życia na Warmii i Mazurach*”.

Przez 5 lat Federacja FOSa wspólnie z Samorządem Województwa wdrażała szereg zapisów zawartych w wojewódzkim programie, m.in. prowadziliśmy rzecznictwo interesów osób starszych, wydawaliśmy *Generację* – magazyn środowisk osób starszych, tworzyliśmy przestrzeń do edukacji seniorów. Współuczestniczyliśmy również w procesie monitorowania realizacji zawartych w nim zapisów. W grudniu 2013 r. dobiegło końca wdrażanie Programu. Dalsza współpraca Federacji FOSa z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaowocowała podjęciem działań zmierzających do określenia kierunków rozwoju regionalnej polityki senioralnej na lata 2014-2020, odpowiadającej na zachodzące przemiany demograficzne.

Kontynuacją zakończonego w grudniu 2013 r. jest Program „*Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020*” przyjęty w dniu 20 stycznia 2014 roku na mocy uchwały Nr 4/39/14/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Federacja FOSa wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej odpowiadała za powstanie Polityki. Zorganizowaliśmy prekonsultacje metodą Open Space, gdzie uczestniczyło ponad 70 przedstawicieli środowisk seniorskich i działających na ich rzecz. Włączyliśmy też szereg kolejnych partnerów w proces budowy, a następnie konsultacji Polityki. Efektem jest dokument zawierający zapisy dotyczące działań skierowanych do seniorów w obszarach: - zdrowia (profilaktyka, rehabilitacja), - infrastruktury i usług socjalnych, - aktywności społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, aktywności zawodowej, - turystyki, sportu i rekreacji.

III. WOLONTARIAT I MŁODZIEŻ

III.1. Program Rozwoju Wolontariatu w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2013-2015

W 2013 r. dokończono pracę nad Programem Rozwoju Wolontariatu w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2013-2015. Program został poddany konsultacjom społecznym, po których w maju 2013 r. został przyjęty uchwałą przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Za

przeprowadzenie konsultacji odpowiadało Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W roku 2013 Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z Federacją Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa powołał również zespół ds. monitorowania programu rozwoju wolontariatu. Zadaniem zespołu jest m.in. dokonywanie bieżącej analizy potrzeb związanych z jego realizacją, ewentualnym przeprowadzeniem badań uzupełniających, dotyczących pogłębienia diagnozy poszczególnych problemów a także współpraca przy opracowaniu narzędzia monitorowania programu i analiza uzyskanych danych

III.2. Wolontariat osób 50+

Federacja FOSa realizuje dwa projekty z programu Grundtvig, nastawione na wymianę wolontariuszy 50+. W 2013 r. zorganizowane zostały dwie trzytygodniowe wizyty, każda dla dwójki wolontariuszy powyżej 50 roku życia, do Hiszpanii i Czech. Wyjazdy poprzedziły cykle spotkań, w trakcie których uczestnicy wyjazdów zapoznali się ze strukturą Federacji FOSa, jej działaniami oraz założeniami wizyty. Dwoje wolontariuszy (Pan Andrzej i Pani Janina) biorących udział w wolontariacie w Hiszpanii poznało funkcjonowanie Uniwersytetu Popularnego w Lorce, wolontariusze biorący udział w wyjeździe do Czech (Pani Ania i Krystyna) uczestniczyli w pracach Fundacji Żywa Pamięć z Pragi. Wyjazdy były również okazją do poznania nowych kultur, miejsc, inspiracją do dalszej pracy wolontariackiej w swoim lokalnym środowisku. Po powrocie wolontariusze włączyli się w działania wolontariackie organizowane przez Federację FOSa. Pan Andrzej brał udział w przygotowaniach i występował na corocznej Galii Wolontariatu, prowadził wykłady dla seniorów, panie Ania i Krystyna włączyły się w działania związane z uruchomieniem projektu realizowanego przez Federację „Strażnicy Pamięci”.

III.3. Wojewódzki Zlot Wolontariuszy we Fromborku

W dniach 28-29 sierpnia odbył się Wojewódzki Zlot Wolontariuszy we Fromborku. Wzięli w nim udział wolontariusze oraz koordynatorzy pracy wolontariuszy z woj. warmińsko-mazurskiego. Organizatorami zlotu było Europejskie Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju „PIONIER” oraz Sieć Wolontariat Warmii i Mazur we współpracy z Federacją FOSa. W programie dwudniowego zlotu znalazły się szkolenia z zakresu aktywnych metod nauczania i promocji wolontariatu, warsztaty rękodzielnicze, a także spotkanie z prezesem Federacji FOSa i prezesem Fundacji V4 Sport, którzy opowiedzieli m.in. o wolontariacie sportowym. Spotkanie przeplecione było licznymi zabawami i grami integrującymi wolontariuszy, odbyła się gra terenowa, pokaz fire show, wspólne ognisko. Spotkanie było okazją do poznania się wolontariuszy, wymiany doświadczeń oraz planowania kolejnych działań. Pod koniec drugiego dnia został zorganizowany konkurs na najciekawszą inicjatywę lokalną. Reprezentanci poszczególnych Centrów Wolontariatu mieli szansę zaprezentować swoje pomysły na potencjalne działania w lokalnych środowiskach. Dwie najciekawsze inicjatywy zostały zrealizowane po zakończeniu Zlotu przez wolontariuszy z Morąga i Braniewa.

III.4. Akademia Kompetencji w Lipowinie

We wrześniu 2013 roku Federacja FOSa rozpoczęła realizację projektu dotyczącego

wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w Zespole Szkół w Lipowinie z filiami w Lipowinie, Szylenach i Żelaznej Górze. Prowadzone w nim działania ukierunkowane są na rozwój kompetencji kluczowych uczniów osiągających niższe wyniki w nauce oraz uczniów zdolnych, a także przygotowanie uczniów gimnazjum do planowania własnej przyszłości edukacyjno-zawodowej. Cele projektu realizowane są poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych rozwijających kompetencje: matematyczno-przyrodnicze, umiejętności uczenia się, społeczno-obywatelskie, świadomości i ekspresji kulturalnej. Dodatkowo wsparcie specjalistyczne (logopeda, psycholog, doradca zawodowy) oraz wdrożenie innowacyjnych form nauczania przyczyni się do podniesienia jakości i atrakcyjności kształcenia w/w placówce.

Uczniowie w ramach działań projektowych biorą udział w następujących zajęciach:

- „Z matematyką przez życie”
- „Ciekawi świata – w kręgu nauk przyrodniczych”
- „Młodzi naukowcy – śladami wielkich chemików”

oraz innych, takich jak:

- wyjazdy edukacyjne – wszyscy uczniowie, w ramach zajęć pozalekcyjnych wezmą udział w wyjazdach edukacyjnych, których tematyka będzie związana z realizowanymi przedmiotami. Jeden z takich wyjazdów już się odbył. 29 stycznia zorganizowana została wycieczka do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.
- kurs technik pamięciowych i szybkiego czytania
- Szkolny Klub Wolontariatu
- zajęcia artystyczne – taniec nowoczesny, taniec z ogniem, chodzenie na szrudłach
- Szkolny Ośrodek Kariery – poradnictwo zawodowe i edukacyjne

Zajęcia pozalekcyjne, prowadzone w ramach projektu, realizowane są z wykorzystaniem narzędzi ICT oraz nowych form nauczania, w tym: metod aktywizacyjnych, metody projektu edukacyjnego.

Szczególnie ważnym elementem tego działania jest funkcjonowanie Szkolnego Klubu Wolontariatu. Członkowie Klubu (ok. 40 osób) biorą czynny udział w realizacji akcji wolontarystycznych. W 2013 roku odbyły się cztery takie akcje. Wolontariusze spotykają się regularnie, planując również inne działania pomocowe, skierowane np. do mieszkańców swoich miejscowości, potrzebujących wsparcia. Wolontariusze z Klubu spotykają się także z innymi – bardziej doświadczonymi wolontariuszami, dzięki czemu mogą czerpać z ich doświadczeń i szukać rady w rozwiązywaniu trudności, na jakie napotykają. Poprzez wolontariat rozwijamy u dzieci i młodzieży postawy obywatelskie, wskazujemy możliwości pomagania i wspierania osób potrzebujących, pokazujemy, w jaki sposób wolontariat wpływa na rozwój społeczny.

Działania realizowane w ramach projektu będą trwały do czerwca 2015 roku.

III.5. Sondaż diagnostyczny nt. sytuacji społecznej młodzieży woj. warmińsko-mazurskiego (Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze)

W lipcu 2013 roku został opracowany kwestionariusz ankiety skierowany do młodzieży z woj. warmińsko-mazurskiego. Celem badania było dokonanie diagnozy sytuacji społecznej młodzieży Warmii i Mazur. Dane uzyskane podczas badania oraz wnioski z niego wypływające, wykorzystywane

są w działaniach pomocowych i wspierających, które wynikają z celów statutowych Federacji FOSa.

We współpracy z Dyrektorem Zarządu Wykonawczego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP (oddział wojewódzki) w Olsztynie, Panem Grzegorzem Matczyńskim udało nam się zrealizować sondaż diagnostyczny na próbie badawczej liczącej 186 osób (91 K, 74 M, 21 brak odpowiedzi). Badana populacja, to młodzież w wieku 11-18 lat, wśród której 80% stanowili członkowie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych działających przy jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej.

Część pierwsza badania dotyczyła rodziny. Dzięki uzyskanym odpowiedziom wiemy, że respondenci wychowują się w rodzinach pełnych, raczej nie korzystających ze wsparcia opieki społecznej. Rodziny badanych stosują system nagradzania i karania, który nie budzi zastrzeżeń. Na uwagę zasługuje fakt, iż młodzi ludzie i ich rodzice o problemach rozmawiają czasami bądź rzadko. Taka informacja pozwala na interwencję i daje możliwość zorganizowania np. treningu umiejętności społecznych zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i ich rodziców.

Druga część badania dotyczyła szkoły i rówieśników. Badanie pokazało, że istnieje potrzeba urozmaicenia zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, tak aby stały się one ciekawsze dla uczniów. Należy wprowadzić takie metody pracy z uczniami, które pobudzą ich aktywność i zmobilizują do nauki, a dzięki temu rozwiną szereg kompetencji pożądanych w XXI wieku.

Część trzecia badania dotycząca przyszłości zawodowej pozwoliła na uzyskanie następujących informacji. Badana młodzież w większości ma sprecyzowane plany związane z przyszłością zawodową. Wśród najczęściej wybieranych przez ankietowanych pojawiały się: zawody mundurowe (strażak, policjant, żołnierz), zawody medyczne (lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, fizjoterapeuta), zawody artystyczne (tancerz/ka, muzyk, nauczyciel/ka tańca) oraz kucharz, fryzjer. Większość ankietowanych (90%) nie ma problemów ani trudności uniemożliwiających im zrealizowanie planów zawodowych. Osoby, które mają takie problemy (10%) oczekują wsparcia w postaci treningu umiejętności społecznych, potrzebują dotacji z Unii Europejskiej, pomocy w podjęciu wyboru dotyczącego dalszej drogi oraz wsparcia ze strony rodziców i otoczenia. Badana młodzież wskazała konkretne oczekiwania i potrzeby, które mogą pomóc jej w planowaniu przyszłej kariery zawodowej.

Przeprowadzone badania pokazują optymistyczny obraz młodego pokolenia. Należy wziąć tutaj pod uwagę specyfikę badanej grupy. W większości są to osoby zaangażowane w działalność społeczną, między innymi poprzez udział w działaniach Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

Pomimo całościowego, ogólnie dobrego portretu młodzieży, zauważamy również negatywne czynniki. Łagodzić czy likwidować je mogą zarówno Ochotnicze Straże Pożarne, jak i socjalne organizacje pozarządowe, poprzez np. prowadzenie wsparcia i pomocy dostosowanych do potrzeb i oczekiwań odbiorców. Mogą to być między innymi: młodzieżowe szkoły animatorów społecznych, warsztaty umiejętności społecznych i warsztaty umiejętności pomagania, treningi interpersonalne, coaching indywidualny i grupowy, rówieśnicze grupy wsparcia, doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne. Diagnozę tę planujemy kontynuować, a wyniki jej wykorzystać do inspiracji, wspierania i podejmowania konkretnych działań.

III.6. Centra Wolontariatu

Sieć wolontariat Warmii i Mazur jest stałym partnerem Federacji w obszarze wolontariatu. W 2013 r.

kontynuowaliśmy wspieranie Sieci, m.in. poprzez dofinansowanie funkcjonowania sześciu Centrów Wolontariatu oraz organizację spotkania Sieci. Dzięki temu wsparciu zrealizowanych zostało szereg inicjatyw wolontariackich oraz prowadzona była stała praca wolontariacka, również w wymiarze międzypokoleniowym. Szczegółowe informacje nt. Sieci oraz wspólnych działań zawarliśmy w punkcie poświęconym sieciom.

IV. Osoby niepełnosprawne

IV.1. Doradztwo i Kariera

Doradztwo i Kariera – ponadlokalna sieć aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami to projekt realizowany przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych w partnerstwie z Federacją Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko – Mazurskiego FOSa od 01.08.2012 do 31.03.2015.

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, w tym pomoc w wejściu na rynek pracy – zdobycie i utrzymanie zatrudnienia. Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych, które zainteresowane są powrotem bądź wejściem na otwarty rynek pracy. Wspierają ich specjaliści, świadczący kompleksową pomoc z zakresu doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz poradnictwa psychologicznego.

Dzięki realizacji projektu przyczyniamy się do:

- a) uzyskania i utrzymania zatrudnienia na otwartym rynku pracy – pomogliśmy 38 osobom znaleźć zatrudnienie na otwartym rynku pracy oraz 20 osobom w zakładach pracy chronionej.
- b) podniesienia umiejętności poruszania się po rynku pracy, m.in. umiejętności rozmowy z pracodawcą, umiejętności wdrażania metod szukania pracy z nastawieniem na samodzielne poszukiwanie zatrudnienia, umiejętności przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, umiejętności szukania zatrudnienia zgodnego z zasobami i możliwościami jednostki,
- c) podniesienia kompetencji społecznych, przełamywania barier wynikających z niepełnosprawności, podejmowania różnego rodzaju aktywności o charakterze zawodowym i społecznym, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresu.

Realizując projekt, współpracujemy stale z organizacjami socjalnymi i innymi środowiskami pracującymi z osobami niepełnosprawnymi. Zrealizowaliśmy m.in. 5 warsztatów szkoleniowych na temat budowania pozytywnej samooceny oraz autoprezentacji w Ostródzie, Marcinkowie, Olsztynie, Dobrym Mieście czy w Elblągu (ze Stowarzyszeniem Amazonek, Środowiskowymi Domami Samopomocy i in.).

IV.2. Szkoła Animatorów Społecznych

Wspólnie z partnerem niemieckim – Towarzystwem Parytetowej Pracy Socjalnej z Wilhelmshaven zrealizowaliśmy cykl szkoleniowy pod nazwą Szkoła Animatorów Społecznych pracujących w środowiskach osób niepełnosprawnych. Naszym celem było wykształcenie kadry animatorów pracujących z osobami niepełnosprawnymi. Do udziału w Szkole Animatorów zrekrutowano 15 osób, które na co dzień pracowały na rzecz osób niepełnosprawnych w organizacjach pozarządowych i instytucjach.

W ramach szkoły przeprowadzono następujące działania:

- 6 szkoleń z zakresu metod pracy animatora, diagnozy, partnerstwa, pedagogiki zabawy i in.
- 2 seminaria naukowe
- 2 spotkania uczestników projektu przedstawicielami grupy branżowej Federacji FOSa organizacji pracujących z i na rzecz osób niepełnosprawnych oraz z animatorami społecznymi
- wizytę studyjną do partnera projektu z Niemiec
- 12 małych projektów animacyjnych zrealizowanych przez uczestników w swoich lokalnych społecznościach,
- wydano czasopismo pt. „Generacja” poświęconego tematyce niepełnosprawności

Efektom projektu jest wzmocnienie wielu środowisk (organizacji i instytucji) pracujących z osobami niepełnosprawnymi i uruchomienie czy rozwój szeregu ciekawych inicjatyw, jak wsparcie niepełnosprawnych studentów, ogród integracyjny itd. Ważny efekt to również grupa animatorów, aktywnie działających na rzecz osób niepełnosprawnych i współpracujących z Federacją FOSa.

Przy realizacji SAS współpracowaliśmy również ze Stowarzyszeniem CAL, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej oraz naukowcami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

V. Organizacje socjalne

V.1. Sieci

W ramach Federacji FOSa funkcjonują grupy organizacji podejmujących w swych działaniach tę samą tematykę. W większości są to niezależne sieci, posiadające wypracowane zasady współpracy z Federacją FOSa. Organizacje należące do ww. sieci, a nie będące członkami Federacji FOSa, posiadają status organizacji partnerskich Federacji. Federacja FOSa systematycznie wspiera oraz współpracuje z tymi grupami.

Należą do nich:

a) Sieć Wolontariat Warmii i Mazur. Sieć zrzesza organizacje działające w obszarze wolontariatu. Dziewięć z nich prowadzi Centra lub Kluby Wolontariatu. Sieci przewodniczy Regionalne Centrum Wolontariatu z Elbląga. W 2013 r. Federacja FOSa wspierała w ramach różnych projektów funkcjonowanie części Centrów Wolontariatu. Ponadto współorganizowała, wraz z Siecią i Stowarzyszeniem Pionier, zlot wolontariuszy we Fromborku. Kluczowe osiągnięcie to przyjęcie uchwałą przez zarząd województwa warmińsko-mazurskiego w I 2013 r. Wojewódzkiego Programu Rozwoju Wolontariatu. To zwieńczenie partnerskiej pracy Federacji, Sieci i samorządu województwa.

W dniach 27.05.2013 – 28.05.2013 odbyło się także w Zalesiu dwudniowe spotkanie Zarządu i członków Sieci Wolontariat Warmii i Mazur. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, w tym Pełnomocnik ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Podczas spotkania omówione zostały działania Sieci (w tym działalność Centrów Wolontariatu, Projekt „Oblicza Wolontariatu” i inne), plany na przyszłość – kwestia przygotowania do certyfikacji organizacji przyjaznych wolontariuszom oraz inicjatywa Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu – debaty poświęcone wolontariatowi

w regionie warmińsko – mazurskim. Sieć Wolontariat Warmii i Mazur była również współorganizatorem regionalnej Gali "Barwy Wolontariatu", która odbyła się 10 grudnia 2013 roku w Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie. W trakcie gali odbyły się prezentacje sylwetek wolontariuszy zgłoszonych do trzynastej, regionalnej edycji konkursu „Barwy Wolontariatu” oraz wyłoniono laureatów konkursu. Odbyły się również targi dobrych praktyk i wystąpienia zaproszonych gości.

b) Sieć Organizacji Paliatywnych Województwa Warmińsko – Mazurskiego „PALIUM”. Sieć zrzesza 14 organizacji prowadzących hospicja lub współpracujących z prywatnymi hospicjami. W 2013 r. sieć przyjęła dwie kolejne organizacje członkowskie, podczas spotkania we IX 2013 r. wybrała też nowego przewodniczącego, Mariana Nadziejko. Funkcję sekretariatu Sieci pełni *Stowarzyszenie Opieki Paliatywno-Hospicyjnej i Długotrwale Unieruchomionych "Pomocna Dłoń" w Braniewie.*

c) Sieć Na Rzecz Seniorów Warmii i Mazur. To Sieć zrzeszająca organizacje, instytucje i grupy nieformalne, działające na rzecz seniorów. Podczas spotkania Sieci przewodniczącym wybrano Krzysztofa Marusińskiego. Funkcję sekretariatu Sieci pełni Mazurskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej MSAL z Orzysza. Stowarzyszenie porządkowało sprawy Sieci oraz przygotowało projekt do programu ASOS.

d) Porozumienie Uniwersytetów III Wieku Warmii i Mazur. Porozumienie zrzesza Uniwersytety III Wieku z całego województwa warmińsko-mazurskiego. W 2013 r. zorganizowało w Ostródzie coroczną konferencję Uniwersytetów III Wieku. Federacja FOSa wspierała Uniwersytety ofertą edukacyjną w ramach Akademii III Wieku Warmii i Mazur, a także poprzez usługi wolontarystyczne (jak wolontariat w Hiszpanii), udział w szkoleniach i wiele innych działań.

W ramach Federacji funkcjonuje też grupa organizacji pracujących z i na rzecz osób niepełnosprawnych. Nie posiada ona władz ani statutu, jednak generuje kolejne sieci. W 2013 r. Federacja FOSa rozpoczęła współpracę z kolejnymi środowiskami pracującymi z ON, tworząc dwie sieci:

e) Sieć Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz g) Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy

Sieci te są w budowie, powstały grupy robocze odpowiedzialne za powstanie Sieci, częściowo wypracowano zasady funkcjonowania Sieci. W 2013 r. Federacja FOSa we współpracy z partnerami (jak Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Stowarzyszenie ESWIP) zorganizowała szereg spotkań z obiema grupami. Podczas nich omówiono bieżącą sytuację WTZ i ŚDS, wymieniono doświadczenia z zakresu bieżącego funkcjonowania, a przede wszystkim wypracowano zagadnienia problemowe wymagające rozwiązania.

V.2 Współpraca z innymi grupami

a) Ochotnicze Straże Pożarne

Jedną z kolejnych grup, z którą podjęła współpracę Federacja FOSa, są Ochotnicze Straże Pożarne.

We współpracy ze Stowarzyszeniem ESWIP pod koniec 2013 r. zorganizowaliśmy dwudniowe spotkanie przedstawicieli powiatowych i gminnych struktur OSP z terenu całego województwa warmińsko-mazurskiego. Podczas spotkania poruszono tematykę współpracy, wsparcia OSP w codziennym funkcjonowaniu, dobrych praktyk itd. Omówiono też dalszą współpracę.

b) Partnerstwa

W pierwszej połowie 2013 r. z inicjatywy Federacji FOSa i Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej wyłoniono grupę partnerów społecznych i publicznych. ROPS wskazał zgłoszone w otwartym naborze ośrodki pomocy społecznej, natomiast FOSa socjalne organizacje pozarządowe pochodzące z tych samych gmin. Następnie doradcy ROPS uruchomili wsparcie w zbudowaniu i uruchomieniu partnerstw społecznych. Wyłonione partnerstwa pochodziły m.in. z terenu miasta i gminy Iława (wspierane również przez Federację FOSa), Młynar, Gołdapi i in.

V.3. Ekonomia Społeczna

Federacja FOSa współorganizowała Warmińsko-Mazurskie Dni z Ekonomią Społeczną. Głównym organizatorem był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. 17 maja 2013 r. podczas konferencji pt. Stawiamy na biznes społeczny, doświadczenia niemieckie prezentowali przedstawiciele naszego partnera – Towarzystwa Parytetowej Pracy Socjalnej GPS z Wilhelmshaven. W imprezie wzięli udział przedstawiciele organizacji członkowskich Federacji oraz animatorzy społeczni pracujący w środowisku osób niepełnosprawnych.

V.4. Zaangażowanie w prace Rad, Komisji i innych ciał

Przedstawiciele Federacji FOSa zaangażowani byli w prace szeregu ciał społecznych, doradczych na poziomie regionu, kraju i europejskim.

a) Bartłomiej Głuszak brał udział w pracach Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

b) Rada Polityki Senioralnej

Minister Pracy i Polityki Społecznej utworzył Radę Polityki Senioralnej. Jednym z głównych zadań Rady było przygotowanie Założeń Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014–2020. Bartłomiej Głuszak jako przedstawiciel Federacji FOSa uczestniczył w pracach Rady.

c) Grupa ekspertów Komisji Europejskiej ds. turystyki osób starszych

Zasadność podejmowania działań w zakresie współpracy międzynarodowej na rzecz aktywizacji turystycznej osób starszych – Inicjatywa Silver Sharing - potwierdza fakt zainteresowania tym tematem Komisji Europejskiej i zaproszenia twórcy tej idei, Bartłomieja Głuszaka na warsztaty dotyczące turystyki seniorów pn. „Europe, Best Destination for Seniors”, które odbyły się 5.12.2013 r. w Brukseli. Zaskutkowało to włączeniem prezesa przez Komisję Europejską do grupy roboczej odpowiedzialnej za wypracowanie raportu i założeń polityki aktywizacji seniorów w obszarze turystyki międzynarodowej.

d) Agnieszka Nowicka i Anna Książak – Gregorczyk brały udział w **pracach komisji konkursowej do rozpatrzenia ofert realizacji zadań publicznych w zakresie zorganizowania wycieczki letniej dla dzieci i młodzieży z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.**

e) **Zespół ds. opracowania wojewódzkiego programu na rzecz osób starszych na lata 2014-2020**
Przedstawiciele Federacji FOSa brały udział w pracach zespołu opracowującego kontynuację wojewódzkiego programu na rzecz osób starszych. W powyższym zespole uczestniczyli Bartłomiej Głuszak - prezes Federacji FOSa, Marek Borowski wiceprezes Federacji FOSa, Stanisław Brzozowski - Rzecznik oraz Stanisław Puchalski Zastępca Rzecznika.

f) Prezes Federacji FOSa Bartłomiej Głuszak został zaproszony do udziału w pracach **Wojewódzkiej Grupy Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.**

g) Edyta Karpińska, przedstawicielka Stowarzyszenia „Pasarga”, organizacji członkowskiej Federacji FOSa oraz Krystyna Sałak z Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Oddział Okręgowy w Morągu brały udział w **pracach grupy roboczej opracowującej zadania priorytetowe w obszarze polityki społecznej na 2014 rok.**

VI. Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko –Mazurskiego FOSa

VI.1 Biuro

a) edukacja

Jednym z głównych sukcesów w obszarze rozwoju wewnętrznego jest fakt, iż udało nam się zbudować stabilny i merytoryczny zespół. Jednym z ważnych elementów rozwoju zespołu była edukacja. Nasi pracownicy uczestniczyli w szeregu szkoleń, konferencji.

Marita Szelejewska:

"Księgowość, finanse i kadry w projektach POKL" Regionalny Ośrodek EFS, "Sporządzanie wniosków o płatność" Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko -Mazurskiego w Olsztynie, "Księgowość w organizacjach pozarządowych" Olsztyńskie Centrum Organizacji Pozarządowych, Sprawozdawczość w organizacjach pozarządowych" Olsztyńskie Centrum Organizacji Pozarządowych, "Rozliczenia finansowe w projektach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki" Regionalny Ośrodek EFS, "Zatrudnianie i angażowanie personelu w ramach projektów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki" Regionalny Ośrodek EFS,

Iwona Podkalicka

"Rozliczenia finansowe w projektach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki" Regionalny Ośrodek EFS, „Zaliczyć kontrolę na 5” - Regionalny Ośrodek EFS,

Maciej Soroka

„Zamówienia publiczne w POKL” - 8 godzin-Olsztyn – ESWIP, „Kurs trenerski” - poziom podstawowy - 160 godzin - Warszawa – STOP

Agnieszka Nowicka

"Sporządzanie wniosków o płatność" Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warm.-Maz. w Olsztynie, Warsztaty metodyczne 20.21.09.2013.nt. Metody integracji w pracy z grupą- wprowadzenie do pedagogiki zabawy, zorganizowany przez Centrum Szkoleniowe KLANZA z Lublina

Anna Książak-Gregorczyk

Szkolenie nt. Praca z trudnym klientem pomocy społecznej 25-27.11 2013, zorganizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie. Warsztaty metodyczne 20.21.09.2013.nt. Metody integracji w pracy z grupą- wprowadzenie do pedagogiki zabawy, zorganizowany przez Centrum Szkoleniowe KLANZA z Lublin

Weronika Kułagin

Szkolenie nt. Praca z trudnym klientem pomocy społecznej, 25-27.11 2013 zorganizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie.

Ewelina Warnel

Warsztaty metodyczne 20.21.09.2013.nt. Metody integracji w pracy z grupą - wprowadzenie do pedagogiki zabawy metodą KLANZA

b) Działalność gospodarcza

W ramach działalności gospodarczej Federacja FOSa zrealizowała zlecenia związane z organizacją trzydniowej wycieczki edukacyjnej do Krakowa dla 35 osób starszych w dniach 17-18 XI.2013 r. oraz szkolenie dla grupy seniorów w Gospodarstwie Agroturystycznym w Lesznie.

VI.2 Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych

W 2013 roku Federacja FOSa współpracowała z Wspólnotą Roboczą Związków Organizacji Socjalnych WRZOS podczas realizacji projektu *Aktywny senior- najlepszy rzecznik swoich społeczności*.

Projekt przewidywał wybór 12 seniorów-społeczników z terenu całej Polski, którzy po ukończeniu specjalistycznego cyklu edukacyjnego zostali przygotowani zarówno do pełnienia roli animatorów rozwoju różnych form aktywności społecznej osób starszych (organizacja spotkań, debat, etc.), jak i do profesjonalnego przygotowywania postulatów politycznych, zajmowania stanowisk i proponowania rozwiązań w sprawie miejsca seniorów w politykach publicznych na poziomie województw. Cykl edukacji obejmował szkolenia specjalistyczne, wizytę studyjną oraz przygotowanie debat partycypacyjnych.

Federacja FOSa wskazała dwie osoby do pracy w grupie – Pana Antoniego Furtaka z Uniwersytetu III Wieku w Działdowie oraz Mirosława Pogorzelskiego, wolontariusza Federacji.

W wyniku ww. działań należy opracowanie 12 ekspertyz dotyczących m.in. sytuacji osób starszych, polityki senioralnej, działań skierowanych do osób starszych w poszczególnych województwach. Odbyło się także 12 debat tematycznych, podczas których konsultowane były wypracowane wcześniej przez seniorów stanowiska dotyczące polityki senioralnej w danym województwie oraz mieszkalnictwa dla seniorów i potrzeb, wyzwań z tym związanych.

Współpraca z WRZOS odbywała się również poprzez realizację projektu Doradztwo i Kariera czy udział

prezesa FOSy w pracach zarządu WRZOS.

Co istotne WRZOS podejmuje szereg działań na poziomie ogólnopolskim, istotnych dla organizacji socjalnych, jak standardy pracy socjalnej, kwestia udziału organizacji w realizacji usług społecznych i wiele innych. Jest ważnym rzecznikiem interesów organizacji socjalnych w różnych obszarach ważnych dla realizacji ich misji.

W 2013 roku Federacja FOSa kontynuowała współpracę ze Wspólnotą Roboczą Związków Organizacji Socjalnych biorąc udział w pracach grupy partnerskiej konsultującej fazę testowania projektu „Modelowy system na rzecz integracji społecznej”. Projekt ten polegał na wypracowaniu „Modelu współpracy powiatowego urzędu pracy, ośrodka pomocy społecznej i organizacji pozarządowej w społeczności lokalnej w celu realizacji usługi integracji społeczno-zawodowej”. W województwie warmińsko-mazurskim również powstało takie partnerstwo, które rozpoczęło funkcjonowanie z wykorzystaniem modelu. W jego skład weszli: Powiatowy Urząd Pracy w Bartoszycach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach oraz Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION.

VI.3 Nagrody

Osoby związane z Federacją FOSa docenione zostały na poziomie regionalnym i ogólnopolskim. Należą do nich m.in.:

Marek Borowski - wiceprezes Federacji FOSa, został nominowany do II edycji prestiżowej Nagrody Polskiej Rady Biznesu im. Jana Wejcherta w kategorii „Działalność społeczna”.

Joanna Tomaszczyk - wiceprezes Federacji FOSa, otrzymała wyróżnienie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pomocy i integracji społecznej.

Marian Nadziejko - prezes Stowarzyszenia „Pomocna Dłoń” w Braniewie (organizacji członkowskiej Federacji FOSa) otrzymał nagrodę Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pomocy i integracji społecznej.

Działalność Rzeczników Praw Osób Starszych została uhonorowana w Witrynie Obywatelskiej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w kategorii Obywatelska Inicjatywa Lokalna.

VI.4 Partnerzy, w tym zagraniczni

Współpraca z partnerami z Federacji Rosyjskiej (Obwód Kaliningradzki)

W ramach projektu „Sąsiedzka współpraca” odbyły się dwa spotkania, jedno w Kaliningradzie, drugie na terenie woj. warmińsko-mazurskiego (Bartoszyce, Kętrzyn, Krekole, Olsztyn, Biskupiec, Węgorz). W spotkaniach, wizytach studyjnych, konferencji w ramach projektu udział brali przedstawiciele polskich i rosyjskich socjalnych organizacji pozarządowych.

Działanie to doprowadziło do wzmocnienia współpracy pozarządowych organizacji socjalnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego oraz Obwodu Kaliningradzkiego FR. Pozwoliło również na przekazanie polskich doświadczeń we współpracy z administracją publiczną w obszarze pomocy społecznej poprzez prezentację rozwiązań proponowanych przez organizacje działające na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Zostały wypracowane pomysły polsko-rosyjskiej współpracy

w obszarze pomocy społecznej.

Współpraca z Fundacją „Żywa Pamięć” w Czechach

W partnerstwie z Fundacją „Żywa Pamięć” napisany realizujemy projekt na wymianę wolontariuszy 50+ w ramach akcji Projekty Wolontariatu Seniorów Programu Grundtvig. W październiku 2013 roku odbył się pierwszy wyjazd do Pragi. Dwie panie wolontariuszki 50+ przez okres trzech tygodni pomagały w działaniach prowadzonych przez Fundację.

Współpraca z Uniwersytetem Popularnym w Lorca w Hiszpanii

Współpraca z Universidad Popular de Lorca w Hiszpanii nawiązana została w marcu 2013 roku w ramach Projektu Wolontariatu Seniorów. W partnerstwie z Uniwersytetem realizujemy podobny projekt na wymianę wolontariuszy 50+ w ramach akcji Projekty Wolontariatu Seniorów Programu Grundtvig. Przez trzy tygodnie wolontariusze 50+ gościli w mieście Lorca, aktywnie włączając się w pracę instytucji i poznając jednocześnie kulturę lokalną.

Współpraca z Towarzystwem Pracy Parytetowej GPS e.V. z Wilhelmshaven, Niemcy

To partner, z którym współpracujemy praktycznie od początku istnienia Federacji FOSa. Dzięki współpracy w 2013 r. możliwa była m.in. realizacja projektu pt. Szkoła Animatorów Społecznych pracujących w środowiskach osób niepełnosprawnych, dofinansowanego z Fundacji Akcja Człowiek. Projekt polegał na edukacji kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi. Uczestnicy Szkoły Animatorów Społecznych m.in. wzięli udział w wizycie studyjnej w Niemczech.

VII. PROJEKTY

Wszystkie działania w ww. obszarach programowych realizowaliśmy głównie poprzez projekty. Prezentujemy je poniżej:

Skutecznie na Rzecz Osób Starszych

Projekt był realizowany od 01.07.2013 r. do 31.12.2013 r., dofinansowany został ze środków budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Głównym celem projektu była aktywizacja osób starszych w województwie warmińsko-mazurskim poprzez działalność Rzeczników praw osób starszych oraz wydanie numeru pisma *Generacja*.

Akademia III Wieku Warmii i Mazur

Projekt był realizowany od 1 maja 2013 roku do 31 grudnia 2013, dofinansowany został ze środków Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego. Celem głównym projektu była aktywizacja i włączenie osób starszych w działania na rzecz środowiska lokalnego poprzez wydanie dwóch numerów pisma *Generacja* oraz przeprowadzenie 11 wykładów dla słuchaczy UTW.

Akademia Kompetencji w Lipowinie. Projekt dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.1.2, realizowany od 1 sierpnia 2013. Celem głównym projektu jest zwiększenie szans edukacyjnych 137 uczniów Zespołu Szkół w Lipowinie, poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych i konsultacje ze specjalistami. Projekt skierowany jest do 137 uczniów zarówno z trudnościami w nauce, jak i zdolnymi.

Inwestuj w siebie – reintegracja zawodowa i społeczna

Projekt dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 7.2.1. Celem głównym projektu było zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej 45 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powiatów kętrzyńskiego, braniewskiego i bartoszyckiego.

Główne założenie projektu to wykształcenie 45 opiekunek/ów medycznych z nadaniem uprawnień do wykonywania zawodu.

„Doradztwo i Kariera – ponadlokalna sieć aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami”. Projekt partnerski z WRZOS, współfinansowany ze środków PFRON, realizowany jest od 01.08.2012 do 31.03.2015. Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, w tym pomoc w wejściu na rynek pracy – zdobycie i utrzymanie zatrudnienia.

Wzmocnienie procesu konsultacji społecznych w województwie warmińsko-mazurskim

Projekt dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 5.4.2, realizowany od 1 października 2013 do 30 czerwca 2015 r. Celem jest wzmocnienie procesu konsultacji społecznych dotyczących regulacji prawnych i uzgadniania polityk publicznych pomiędzy samorządem województwa a organizacjami pozarządowymi.

Szkoła Animatorów Społecznych pracujących w środowiskach osób niepełnosprawnych

Projekt partnerski, realizowany wspólnie z GPS Wilhelmshaven w okresie 1.07. 2012 r. do 31.07.2013 r., dofinansowany ze środków Fundacji Aktion Mensch. Projekt polegał na organizacji szkoleń dla 15 osobowej grupy z województwa warmińsko-mazurskiego, pracujących z osobami niepełnosprawnymi.

Badanie pilotażowe dot. sytuacji życiowej ofiar narodowego socjalizmu na terenie Warmii i Mazur

Projekt dofinansowany ze środków Fundacji Pamięć, Odpowiedzialność, Przyszłość, realizowany w okresie październik 2012 do kwiecień 2013 r. Cel projektu to zbadanie obecnej sytuacji życiowej ofiar prześladowań nazistowskich w regionie województwa warmińsko-mazurskiego.

Oblicza Wolontariatu

Projekt dofinansowany z Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, realizowany w okresie od 1 sierpnia 2012 do 30 czerwca 2013 r. Głównym, długofalowym celem projektu była budowa społeczeństwa obywatelskiego poprzez wzmocnienie organizacji pozarządowych, zwłaszcza socjalnych, z terenu województwa warmińsko-mazurskiego w obszarze wolontariatu i aktywności obywatelskiej, a także zbudowanie platformy międzypokoleniowej, będącej obszarem tworzenia porozumienia między młodzieżą a osobami starszymi.

Sąsiedzka współpraca realizowany od maja do października 2013 roku, dofinansowany ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Zakładał wzmocnienie socjalnych organizacji pozarządowych w ich działaniach poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk organizacji działających na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz Obwodu Kaliningradzkiego.

Grundtvig

Od lipca 2013 r. realizujemy dwa projekty z partnerami z Czech – Fundacją Żywa Pamięć oraz z Hiszpanii – Universidad Popular. Projekty obejmują wymiany między wolontariuszami z Polski, Hiszpanii i Czech. Głównym założeniem projektu jest wzajemna edukacja oraz wymiana doświadczeń między wolontariuszami, społecznością lokalną oraz organizacjami partnerskimi w celu nawiązania

trwałej współpracy.

VIII. Sprawozdanie finansowe

Źródła finansowania		Wydatki	
I. Przychody za składek członkowskich	2 120,00	I. Koszty statutowe realizowanych projektów	913 649,84
II. Przychody z działalności gospodarczej	37 585,00	II. Koszty z działalności gospodarczej	20 774,62
III. Przychody z projektów:	1 104 209,01	III. Koszty administracyjne:	53 135,61
1. POKL - Inwestuj w siebie reintegracja zawodowa i społeczna	531 942,73	1. Zużycie materiałów i energii	2 823,59
2. POKL - Akademia kompetencji w Lipowinie	241 906,84	2. Usługi obce (usługi telekomunikacyjne, czynsz, usługi serwisowe, utrzymanie domeny itp.)	13 423,90
3. POKL - Wzmocnienie procesu konsultacji społecznych w województwie warmińsko-mazurskim	42 758,63	3. Podatki i opłaty	1 361,09
4. MPiPS PO FIO – Oblicza Wolontariatu	69 387,52	4. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	27 227,03
5. Fundacja Aktion Mensch - Szkoła Animatorów Społecznych	63 833,23	5. Amortyzacja	8 300,00
6. WMUW w Olsztynie – Akademia III Wieku	24 990,00	IV. Koszty finansowe	14 093,40
7. WMUM w Olsztynie – Skutecznie na rzecz osób starszych	12 000,00	VI. Koszty operacyjne	6 589,94
8. WMUM w Olsztynie – Sąsiedzka Współpraca	5 079,74	RAZEM	1 008 243,41
9. Projekty finansowane z programu Grundtvig	112 310,32		
IV. Darowizny	2 200,00		
V. Przychody finansowe (dodatnie różnice kursowe, odsetki bankowe)	560,98		
VI. Przychody operacyjne (PFRON)	17 161,07		
VII. Zysk roku 2013	14 462,34		
RAZEM	1 178 298,40		

**Federacja Organizacji Socjalnych
Województwa Warmińsko – Mazurskiego
FOSa**

fosa
10 lat Federacji Organizacji Socjalnych
Województwa Warmińsko-Mazurskiego